

INDVANDRING SKABER DYNAMIK

Jøder har gennem 400 år været en del af den danske historie. Den jødiske indvandring til Danmark har bidraget til vores samfunds erhvervs-historie, politiske historie, kulturelle historie - ja, i det hele taget Danmarks historie fra 1622 til 2022.

Nogle gange er de flygtet til Danmark. Andre gange har Danmark inviteret dem. Men alle indvandringen gennem historien har ændret Danmark til det land, vi kender i dag. De traditioner fra andre kulturer og det internationale netværk, de har taget med sig til Danmark, har ofte ført til nytænkning og nye måder at løse et problem på.

1500-tallet

Der er et ønske om at opdyrke Amager – hollandske bønder flytter op til Danmark og går i gang med arbejdet.

1600-tallet

Danmark vil gerne have mere handel med omverdenen – jøder med internationale kontrakter fra Amsterdam og Nordtyskland får bedre muligheder for at etablere handelsvirksomhed i Danmark.

1600-1700-tallet

Danmark vil gerne have gang i fabriksproduktion – jøder fra Portugal og Spanien inviteres til fx Fredericia for at starte cigarproduktion.

1880-1939

Mange russiske og østeuropæiske jøder flytter til Danmark – mange bliver aktive i skrædderarbejde og tekstilproduktion i Danmark.

Fra slutningen af 1800-tallet

Danmark har brug for at få mere gang i roemarkerne på Lolland og Falster – polske bønder, særligt polske kvinder, flytter til Danmark og går i gang med arbejdet.

1960'erne

Der mangler akut arbejdskraft i danske serviceerhverv og på store industiarbejdspladser i 1960'erne og 1970'erne. Derfor inviteres tyrkiske arbejdere til Danmark for at hjælpe med opgaven.

1970'erne og 1980'erne

Mange vietnamesiske og palæstinensiske flygtninge kommer til Danmark. Den arabiske og vietnamesiske madkultur tilføjer bl.a. mange nye smagsoplevelser til det danske køkken.

INDVANDRING HAR ÆNDRET DANMARK

Alle har en identitet, der er skabt af mange forskellige dele. Et grundelement i identiteten er for mange at opleve at høre til og identificere sig med en gruppe eller et særligt sted. Mange danskere oplever fx at identificere sig med både deres fødeby og det sted, hvor de er flyttet hen.

Et af de punkter, hvor danske jøder adskiller sig fra mange andre danskere, er, at de ofte har en familiehistorie, der spreder sig ud over mange lande i løbet af få generationer. Det er, fordi jøderne i forskellige perioder har været udsat for forfølgelser og overgreb, som har gjort, at de har måttet flygte – også til Danmark. Mange jøder har en dobbelt identitet. De identificerer sig på samme tid med den specifikt jødiske historie, kultur, religion og tradition og med det land, de nu er flygtet til fx Danmark.

Nogle gange er de flygtet til Danmark. Andre gange har Danmark inviteret dem. Men alle indvandringene gennem historien har ændret Danmark til det land, vi kender i dag. De traditioner fra andre kulturer og det internationale netværk, de har taget med sig til Danmark, har ofte ført til nytænkning og nye måder at løse et problem på.

1500-tallet

Der er et ønske om at opdyrke Amager – hollandske bønder flytter op til Danmark og går i gang med arbejdet.

1600-tallet

Danmark vil gerne have mere handel med omverdenen – jøder med internationale kontrakter fra Amsterdam og Nordtyskland får bedre muligheder for at etablere handelsvirksomhed i Danmark.

1600-1700-tallet

Danmark vil gerne have gang i fabriksproduktion – jøder fra Portugal og Spanien inviteres til fx Fredericia for at starte cigarproduktion.

1880-1939

Mange russiske og østeuropæiske jøder flytter til Danmark – mange bliver aktive i skrædderarbejde og tekstilproduktion i Danmark.

Fra slutningen af 1800-tallet

Danmark har brug for at få mere gang i roemarkerne på Lolland og Falster – polske bønder, særligt polske kvinder, flytter til Danmark og går i gang med arbejdet.

1960'erne

Der mangler akut arbejdskraft i danske serviceerhverv og på storeindustriarbejdspladser i 1960'erne og 1970'erne. Derfor inviteres tyrkiske arbejdere til Danmark for at hjælpe med opgaven.

1970'erne og 1980'erne

Mange vietnamesiske og palæstinensiske flygtninge kommer til Danmark. Den arabiske og vietnamesiske madkultur tilføjer bl.a. mange nye smagsoplevelser til det danske køkken.